

การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

Development of Professional Competency Indicators for Early Childhood Teachers
under Offices of Primary Education Service Areas in the Nakhon Ratchasima

นัยนา พรหมดำ* และ ศิริพร สุวรรณรังษี**

อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา*

อาจารย์, สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา**

Naiyana Promdam* and Siriphon Suwanrangsi**

Lecturer Dr., Faculty of Education in Education Administration, Nakhonratchasima College*

Lecturer, Faculty of Education in Education Early Childhood, Nakhonratchasima College**

Corresponding author E-mail: opelvios@gmail.com

(Received: April 08, 2020; Revised: June 23, 2020; Accepted: June 27, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา 2) ทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7 จำนวน 700 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.36-0.74 และค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น การจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ การพัฒนาตนเอง จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ และคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 2) โมเดลโครงสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา โดยมีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 1.25 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 4 คำนัยสำคัญทางสถิติ (P-value) เท่ากับ 0.869 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.99 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.000 (Chi-square = 1.25 df = 4 ค่า P = 0.869 ค่า GFI = 0.98 ค่า AGFI = 0.99 ค่า RMSEA = 0.000)

คำสำคัญ: ตัวบ่งชี้, สมรรถนะทางวิชาชีพ, ครูปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop professional competency indicators for Early Childhood teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Offices, 2) to examine the consistency of the model structure of professional competency indicators for Early Childhood teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area offices with empirical data. 700 Early Childhood teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area 1-7 participated in the study by multiple-stage random sampling. The instrument was a five-rating scale questionnaire with the index of item-objective congruence (IOC) ranged between 0.60 and 1.00. The power of discrimination was between 0.36–0.74 and the entire reliability coefficient was 0.92. The data were analyzed by mean, standard deviation, and confirmatory factor analysis.

The results of the study revealed as follows; 1) the professional competency indicators for Early Childhood teachers under Nakhonratchasima Primary Education Service Area consisted of three main components, nine subcomponents, and 18 indicators. It was divided into six indicators for learning management, six indicators for self-development, and six indicators for moral and professional ethics ,2) the model structure of professional competency indicators for Early Childhood teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office had statistical values as follows: Chi-square = 1.25, degree of freedom (df) = 4, P-value = 0.869, goodness of fit index (GFI) = 0.98, adjusted goodness of fit index (AGFI) = 0.99, and root mean square error of approximation (RMSEA) = 0.000 Chi-square = 1.25, df = 4, P = 0.869, GFI = 0.98, AGFI = 0.99, RMSEA = 0.000.

Keywords: Indicators, Professional competency, Early Childhood Teachers

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและศีลธรรม คนไทยและสังคมไทยเริ่มต้นตัวที่จะติดตามความเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติอย่างใกล้ชิดเห็นได้จากมีเสียงเรียกร้องให้มีการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษามากขึ้น และเร่งรีบให้เกิดการปฏิรูปการเรียนการสอนทั้งนั้น เพราะการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์วิธีการสอนยังไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาในการ คิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังขาดการเชื่อมโยง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ครูยังคงยึดมั่นว่าตนเองเป็นผู้รู้มากที่สุด ถูกที่สุด และมีอำนาจมากที่สุดในการบวนการเรียนรู้ผู้เรียนมีหน้าที่รับและปรับตัวให้สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้และวิธีการของครูส่งผลทำให้กระบวนการเรียนรู้เป็นทุกข้อเฉา เปื้อน่ายดงนั้นผู้เรียนจึงเครียดและขาดความสุขในการศึกษาเล่าเรียน (ยนต์ ชุ่มจิต, 2544) มีเอกสารและงานวิจัยจำนวนมากนำเสนอ ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของครู ข้อมูลจากสภาวะการศึกษาไทย ปี 2559/2560 พบว่า ครูในปัจจุบัน ไม่รักการอ่านและการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้และทักษะการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวมาลย์ วิเศษ (2558) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาและความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดคณะนักบวชในเขตอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร พบว่า การพัฒนาตนเองที่ครูเลือกใช้น้อยที่สุดคือ วิธีการศึกษาด้วยตนเอง ได้แก่ การใช้บทเรียนสำเร็จรูปการอ่านหนังสือ การค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภายังได้จัดทำประชาพิจารณ์เรื่อง "การศึกษามาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาปฐมวัย" ผู้ร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชน ครูปฐมวัย

ผู้ปกครอง ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ครูปฐมวัยมีปัญหามาตรฐานวิชาชีพครูปฐมวัยมีอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นปัญหาได้สรุปไว้ดังนี้ 1) ปัญหาด้านการปฏิบัติงานของครูปฐมวัย พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ ขาดอุปกรณ์การสอนที่มีคุณภาพ ครูไม่ให้ความสำคัญและไม่เข้าใจในธรรมชาติของเด็กทำให้บกพร่องในการดูแลและเอาใจใส่เด็ก และขาดมนุษยสัมพันธ์อันดีกับ ผู้ปกครองและชุมชน 2) ปัญหาการพัฒนาตนเอง พบว่า ครูขาดความกระตือรือร้นในการปรับปรุงตนเอง และไม่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในวิทยาการใหม่ ส่งผลให้ครูขาดทักษะในการพัฒนาอาชีพ และพัฒนาตนเอง 3) ปัญหาด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พบว่า ครูไม่ยึดมั่นจรรยาบรรณในวิชาชีพครู คิดถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัว ขาดคุณธรรมจริยธรรม มีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ขาดความตั้งใจในการทำงาน ไม่มีใจรักในวิชาชีพ และไม่มีความรักและความอดทนในวิชาชีพ (นิติธร ปิลวาสน์, 2561)

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า ครูปฐมวัยส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาจากสาขาการศึกษาปฐมวัยมาโดยตรง นอกจากนี้ครูจำนวนมากเมื่อปฏิบัติงานครบกำหนด 5 ปี จะมีการขอย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม ทำให้โรงเรียนขาดครูที่เชี่ยวชาญทำให้ต้องมีการจัดอบรมกันอย่างต่อเนื่อง (นิธดา เวชญาลักษณ์, 2561) นอกจากนี้ ยังพบว่าสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคอยู่หลายประการ ซึ่งความแตกต่างของขนาดโรงเรียนมีผลต่อการปรับตัวต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปัจจัยส่วนหนึ่งมาจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาให้ทัดเทียมกับโรงเรียนรัฐบาลขนาดใหญ่ สุชาติพิทย์ มีพงษ์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในนครราชสีมา พบว่า โรงเรียนขาดการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของครูอยู่ในระดับมาก และยังพบปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กกว่าเกิดจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับโรงเรียนรัฐบาลขนาดใหญ่

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศไทย พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ วันเพ็ญ นันทะศรี (2556) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิติธร ปิลวาสน์ (2561) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย และ กฤษณ์ศักดิ์ พงษ์พานิชย์ (2561) ได้วิเคราะห์การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนนักเรียนระดับปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และซึ่งงานวิจัยดังกล่าวเป็นการศึกษาสมรรถนะครูที่มีความเฉพาะเจาะจง โดยเน้นไปที่สมรรถนะด้านการสอนเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎีไปสู่การสร้างโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างที่ผู้วิจัยสามารถตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นจากทฤษฎีและงานวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และยังมีผลประโยชน์ต่อโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการประเมินผลการพัฒนาของครูปฐมวัยได้อีกแนวทางหนึ่งด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

2.2 เพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7 จำนวน 700 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ ที่มีลักษณะเป็นแบบประมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีวิธีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 2) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ได้ค่าความตรง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ระหว่าง 0.60 – 1.00 3) ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.36-0.74 และวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ขอนหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่โรงเรียนตั้งอยู่ แล้วขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากครูปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 700 คน

3.3.2 ส่งหนังสือและแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หรือแอปพลิเคชันแบบสอบถาม หรือคิวอาร์โค้ดแบบสอบถาม หรือ ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตรงและให้ส่งกลับภายใน 15 วัน แบบ Google Form

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความถี่และร้อยละ

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติที่จะตรวจสอบดังนี้ 1) ค่าไค-สแควร์ (Chi-square statistics) โดยที่ χ^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญหรือค่า p-value สูงกว่า 0.05 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืน 2) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness-of-fit Index: GFI) โดยที่ GFI มีค่าตั้งแต่ 0.90-1.00 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืน 3) ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแล้ว (Adjusted Goodness-of-fit Index: AGFI) โดยที่ AGFI มีค่าตั้งแต่ 0.90-1.00 แสดงว่า โมเดลมีความกลมกลืน 4) ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) โดยที่ RMSEA มีค่าต่ำกว่า 0.05 และ 5) นำผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลมาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่แสดงว่ามีค่าความตรงเชิงโครงสร้าง

3.4.4 นำผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลมาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่แสดงว่ามีค่าความตรงเชิงโครงสร้างตามเกณฑ์ดังนี้ 1) เท่ากับหรือมากกว่า 0.7 สำหรับองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย และ 2) เท่ากับหรือมากกว่า 0.30 สำหรับตัวบ่งชี้ (Jöreskog, Olsson, & Wallentin, 2016)

4. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

4.1.1 องค์ประกอบหลักด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การบริหารจัดการเรียนรู้ การประเมินพัฒนา และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งมีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.1.2 องค์ประกอบหลัก ด้านการพัฒนาตนเอง ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การทำงานเป็นทีม การศึกษาหาความรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.1.3 องค์ประกอบหลัก ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ การมีวินัยและความรับผิดชอบ และการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งมีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.2 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปรวมขั้นตอนการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

4.2.1 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาค่าสัมพันธระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ด้วยค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 18 ตัวแปร พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 153 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่โดยมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .204 ถึง .715 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ไม่ควรเกิน .80 จึงไม่เกิดภาวะร่วมเชิงเส้นพหุ (Multicollinearity) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปรขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา มีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยทำการทดสอบค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity เพื่อตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะหรือไม่ ผลพบว่าค่า $\chi^2 = 3091.943$, $df = 120$, $p = .000$ ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) มีค่าเท่ากับ .942 โดยมีค่ามากกว่า .05 แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะและมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมากพอที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างได้

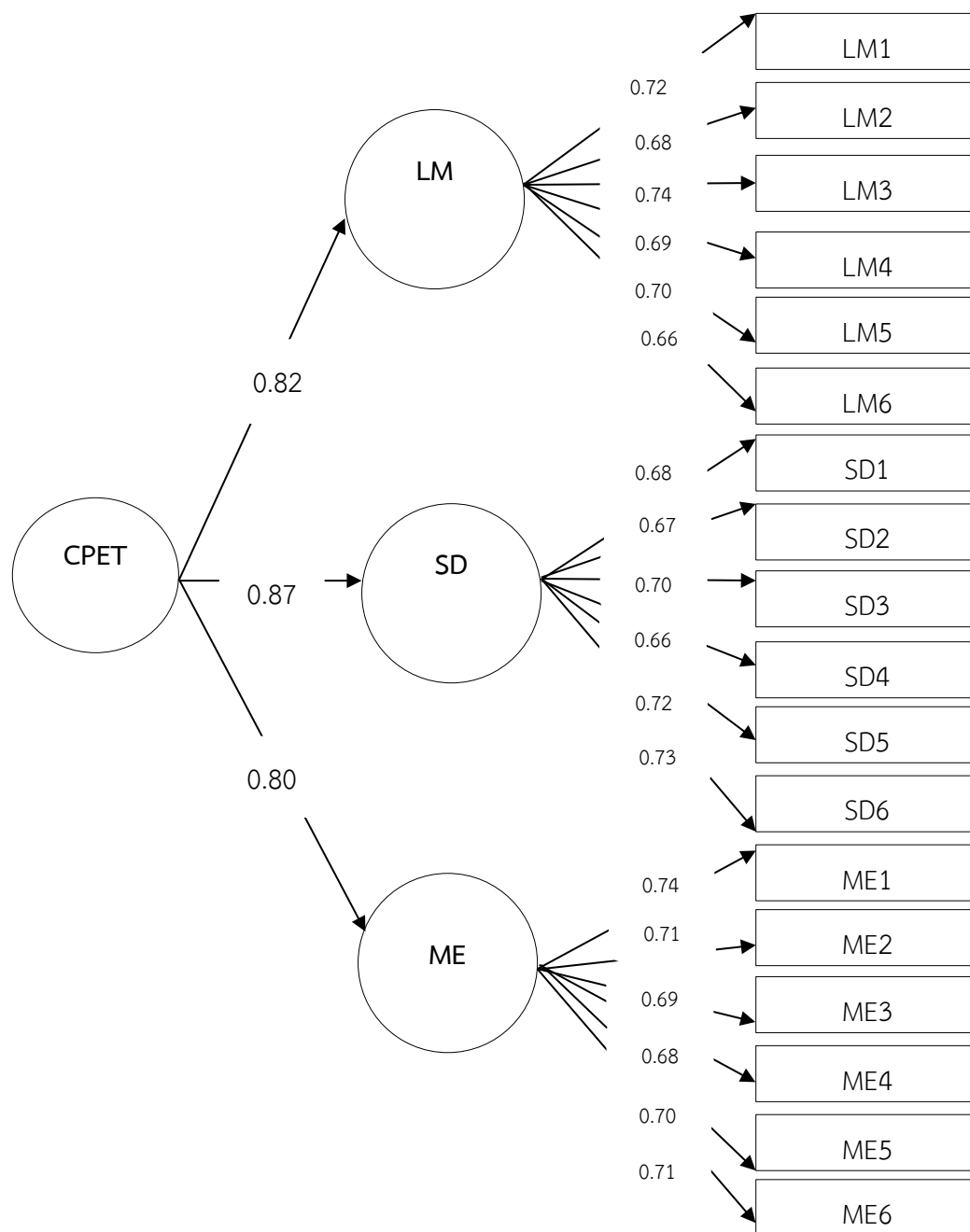
4.2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เป็นการพัฒนาจากสเกลองค์ประกอบสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ด้วยการใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ก่อนทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยทั้ง 9 องค์ประกอบ พบว่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ทุกองค์ประกอบ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวิจัยที่ประกอบด้วย ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 18 ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ คือ การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองและคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีไค-สแควร์ (Chi-Square: χ^2) มีค่าเท่ากับ 1.25 ไม่นัยสำคัญ ค่า df เท่ากับ 4 เมื่อพิจารณา ค่า χ^2/df มีค่าเท่ากับ 0.315 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 2 นอกจากนี้ยังพบว่าค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.000 (Chi-square = 1.25 $df = 4$ ค่า $P = 0.869$ ค่า GFI = 0.98 ค่า AGFI = 0.99 ค่า RMSEA = 0.000) ดังตารางที่ 1 และภาพที่ 1

ตารางที่1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

องค์ประกอบ	สัญลักษณ์	b _{sc}	SE	t	R ²
1. การจัดการเรียนรู้	LM	0.82	0.05	22.37	0.57
2. การพัฒนาตนเอง	SD	0.87	0.08	23.57	0.62
3. คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	ME	0.80	0.05	22.23	0.55

$\chi^2=1.25$, $df=4$, $\chi^2/df = 0.312$, $P\text{-value}=0.86948$, $RMSEA=0.000$, $GFI = 0.98$, $AGFI = 0.99$

$\chi^2=1.25$, $df=4$, $\chi^2/df = 0.312$, $P\text{-value}=0.86948$, $RMSEA=0.000$, $GFI = 0.98$, $AGFI = 0.99$

ภาพที่ 1 โมเดลสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยผู้วิจัยสร้างขึ้นตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ คือค่าเฉลี่ยเท่ากับหรือมากกว่า 3.00 เพื่อคัดสรรกำหนดไว้ในโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองและคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางวิชาการสำหรับครูปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย รวมถึงผู้วิจัยได้ดำเนินการหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย เช่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาโรงเรียนดีเด่นแล้วนำข้อมูลมาร่าง ตัวบ่งชี้สร้างแบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาถึงผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ นันทะศรี (2556) อารัตน์ ราชพัฒน์ (2554) และมนัสพร เต็มประยูร (2562) ที่พัฒนาตัวบ่งชี้ตามขั้นตอนดังกล่าว

5.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่า โมเดลตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า ทั้ง 3 องค์ประกอบเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาได้เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่มีความตรงเชิงโครงสร้าง โดยการพัฒนาตนเอง (SD) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.87 การจัดการเรียนรู้ (LM) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.82 และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ (ME) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.80 ตามลำดับแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูปฐมวัยได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบการพัฒนาตนเองเป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูจะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองเป็นอันดับแรกซึ่งสอดคล้องกับ ประภาพรณ เอี่ยมสุภาชิต (2545) และพรณวิภา เสาเวียง (2549) กล่าวว่าการพัฒนาตนเองของครูปฐมวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะครูปฐมวัย คือ ครูคนแรกของเด็กเมื่อเขาย่างก้าวเข้ามาสู่รั้วโรงเรียนในครั้งแรกของชีวิตครูจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิธีการสอนที่แจ่มแจ้งใจเด็กในระดับปฐมวัยมาโรงเรียนอย่างมีความสุขคุณลักษณะของครูปฐมวัยนั้นคุณลักษณะในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านพัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพนั้น เป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์และจำเป็นอย่างยิ่งในครูปฐมวัย โดยเฉพาะการมีเจตคติต่อวิชาชีพครูปฐมวัย ถ้าครูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพของตนเองแล้วย่อมไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานและคุณภาพของเด็กปฐมวัยก็จะไม่บังเกิดผลนอกจากนี้ สมคิด ขุนทองนุ่ม (2533) อ่างถึงใน จีวรณ กาละดี, (2544) ได้ให้แนวคิดในการพัฒนาตนเองไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านเทคนิค และ 3) ด้านคุณลักษณะกับเจตคติ และสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532) อ่างถึงใน พรณวิภา เสาเวียง, (2549) ในทำนองเดียวกันครูปฐมวัยจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยด้านการจัดการเรียนรู้ปฐมวัย โดยสถานศึกษานำผลการดำเนินงานรวมทั้ง ปัญหาข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตร และดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ ไตรนาถ ศรีจันทร์ (2548) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) อีกทั้งสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ที่ได้พูดถึงสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ในสมรรถนะที่ 1 เรื่องของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) ว่าเป็นความสามารถของครู

ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุดผลจากการที่ครูปฐมวัยมีสมรรถนะทางวิชาชีพทางด้านการพัฒนาตนเองและด้านการจัดการเรียนรู้ปฐมวัย สิ่งสุดท้ายคือการส่งผลต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม และส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับ รัตติพร ภาธรธวานนท์ (2552) ที่ทำการประเมินผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน ที่เหมาะสมกับวัยสุดท้ายคือการติดตามความก้าวหน้าของเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

5.2.2 ตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ทั้ง 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 18 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป จึงสามารถเป็นตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 18 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factors Loading) เกิน .30 และ มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบย่อยที่สามารถวัดองค์ประกอบหลักได้ เนื่องจากตัวแปรมีความ คลาดเคลื่อนน้อย โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ในส่วนของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) (สุภมาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ, และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, 2551) มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (กฤษณ์ภัสส พงษ์พานิชย์, 2561)

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.1.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความไม่แปรเปลี่ยนขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพ ของครูปฐมวัยในสังกัดอื่น

6.1.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษณ์ภัสส พงษ์พานิชย์. (2561). การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอนนักเรียนระดับปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 13(1), 1-12.
- จิรวรรณ กาละดี. (2544). *คุณลักษณะของครูปฐมวัยที่พึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). แนวปฏิบัติการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูปฐมวัยตามแนวห้องเรียนคุณภาพโรงเรียน ขนาดเล็ก ที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 16(73), 23-30.
- ไตรนาถ ศรีจันทร์. (2548). *การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี
- นิติธร ปิลาวาสน์. (2561). การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย. *วารสารวิชาการ ศึกษาศาสตร์*, 19(1), 82-98.
- ประภาพรณ เอี่ยมสุภาจิต. (2545). *ชุดฝึกอบรมครู: ประมวลสาระ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

- พรรณวิภา เสาเวียง. (2549). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ศรีสะเกษ (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- มนัสพร เต็มประยูร. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
จังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2544). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เยาวมาลย์ วิเศษ. (2558). ปัญหาและความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดคณะบวชในเขตอัครสังฆมณฑล
กรุงเทพมหานคร (ปริญญาโทบริหารการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รัตพร ภาธรธวานนท์. (2552). การประเมินการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วันเพ็ญ นันทะศรี. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 8(23), 31-46.
- สุธาพิทย์ มีพงษ์. (2560). สภาพและปัญหาการจัดการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในนครราชสีมา. วารสารชุมชนวิจัย,
12(1), 204-213.
- สุกมาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ, และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2551). สถิติการวิเคราะห์สำหรับการวิจัย
ทางสังคมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. กรุงเทพฯ: มิสชั่นมีเดีย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2560-2579). กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟิค.
- อาภารัตน์ ราชพัฒน์. (2554). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ภาษาอังกฤษ

- Jöreskog, Karl. G., Olsson, Ulf. H., & Wallentin Fan, Y. (2016). *Multivariate analysis with LISREL*.
Berlin, Germany: Springer.